

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE W KLASIE II GIMNAZJUM

Na ocenę **dopuszczającą** uczeń:

- odpowiednio motywowany przez nauczyciela, wykonuje proste polecenia,
- potrafi odtworzyć w sposób niepełny podstawowe wiadomości,
- przy pomocy nauczyciela określa podstawowe pojęcia, rozpoznaje zjawiska i procesy,
- wykazuje chęć współdziałania w grupie przy wykonywaniu zadań,
- prowadzi zeszyt przedmiotowy,
- wykazuje się wiedzą i umiejętnościami w takim zakresie, aby nauczyciel mógł sądzić, że uczeń będzie w stanie opanować elementy treści podstawowej w realizacji następnego etapu nauczania.

Na ocenę **dostateczną** uczeń:

- prezentuje wiedzę fragmentaryczną, ale przedstawia ją samodzielnie,
- właściwie rozumie polecenia nauczyciela,
- w stopniu podstawowym opanował wymagane umiejętności,
- poprawnie wykonuje proste ćwiczenia,
- wspierany sugestiami nauczyciela, potrafi powiązać wiedzę teoretyczną z praktyką,
- uczestniczy w pracach zespołowych,
- prowadzi notatki z lekcji,
- potrafi w stopniu podstawowym selekcjonować wiadomości,
- odróżnia poznane zjawiska i potrafi trafnie zilustrować je przykładami.

Na ocenę **dobrą** uczeń:

- chętnie stosuje się do poleceń nauczyciela,
- prezentuje zagadnienia w sposób logiczny i ciągły,
- wyjaśnia swoimi słowami omawiane zagadnienia,
- systematycznie przygotowuje się do lekcji i sprawdzianów,
- rozumuje w kategoriach przyczynowo-skutkowych, formułuje wnioski,
- często wykazuje aktywność podczas lekcji,
- w stopniu zadowalającym ocenia wydarzenia i problemy społeczne,
- potrafi przedstawić argumenty uzasadniające własne stanowisko i bronić swoich racji,
- systematycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy,
- wykorzystuje w praktyce zdobytą wiedzę,
- konstruktywnie współpracuje z grupą.

Na ocenę **bardzo dobrą** uczeń:

- prezentuje w sposób pełny materiał przewidziany programem,
- samodzielnie podejmuje trudniejsze zadania,
- interpretuje i omawia wydarzenia z punktu widzenia zasad życia publicznego,
- planuje własną pracę,
- swobodnie korzysta z różnorodnych źródeł,
- łączy wiedzę z różnych przedmiotów,
- swobodnie posługuje się przeznaczonym na dany etap aparatem pojęciowym,
- twórczo uczestniczy w pracy zespołowej,
- jest kreatywny, chętnie współdziała w grupie,
- wyraża zainteresowanie przedmiotem,
- wykazuje właściwą postawę wobec innych uczniów, np. chętnie pomaga innym,
- angażuje się w życie szkoły,
- potrafi samodzielnie formułować opinie i oceny oraz prawidłowo je uzasadniać.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wszystkie wymogi przewidziane na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:

- wykazuje szczególne zainteresowanie przedmiotem,
- prezentuje wiedzę i umiejętności w stopniu najwyższym bezinteresownie działa na korzyść szkoły bądź środowiska lokalnego, – czerpie wiedzę z różnych źródeł i potrafi ją twórczo przetwarzać,
- godnie reprezentuje szkołę.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie potrafi nawet przy pomocy nauczyciela wyjaśnić najważniejszych pojęć i zagadnień omówionych podczas lekcji. Nie posiada podstawowej wiedzy i umiejętności przewidzianych na ocenę dopuszczającą. Nie interesuje się tematyką zajęć. Nie współpracuje z grupą. Nie angażuje się podczas lekcji. Nie prowadzi zeszytu przedmiotowego. Ma lekceważący stosunek do przedmiotu i nauczyciela.

KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

Ocenie podlega:

- wiedza i umiejętności przewidziane w wymaganiach edukacyjnych na poszczególne oceny,
- przygotowanie do lekcji,
- aktywność na lekcji i zaangażowanie ucznia, praca w grupie,
- odpowiedź ustna,
- kartkówki i sprawdziany,
- zadania i ćwiczenia, które są dostosowane do możliwości ucznia,
- estetyczne prowadzenie zeszytu przedmiotowego
- chęć przezwyciężenia trudności w nauce.

OCENA NIEDOSTATECZNA

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, jeżeli:

Nie opanował wiedzy i umiejętności przewidzianych na ocenę dopuszczającą.

Nie wykonuje ćwiczeń, zadań domowych i poleceń nauczyciela.

Nie uczestniczy aktywnie w lekcjach.

Nie prowadzi zeszytu przedmiotowego lub bardzo niestarannie i licznymi brakami.

Nie przezwycięża trudności w nauce.

Ma lekceważący stosunek do przedmiotu i nauczyciela.

Odrzuca pomoc nauczyciela i kolegów z klasy w przezwyciężaniu trudności w nauce.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który potrafi przy pomocy nauczyciela wyjaśnić pojęcia i zagadnienia .

– umie w sposób kulturalny uczestniczyć w dyskusji, potrafi słuchać i szanować odmienne od własnych poglądy,

– uznaje konieczność podziału zadań w grupie,

– rozpoznaje na mapie europejskie monarchie, republiki i określa cechy różniące obie formy państwa,

- wypisuje czynniki, które kształtują i utrwalają naród,

– podaje historyczne i współczesne przykłady państw wielonarodowych i narodów bez państw,

– wie, kim są imigranci i uchodźcy, przedstawia ich prawa,

– rozumie znaczenie symboli narodowych,

– potrafi godnie zachować się podczas obchodów świąt, uroczystości państwowych i szkolnych,

– odróżnia sytuacje, w których stosowany jest legalny przymus od bezprawnej przemocy,

– stosuje demokratyczne zasady np. w życiu szkoły,

– wie, co to są przymiotniki wyborcze,

– zna nazwiska polskich prezydentów od 1990 r.,

– podaje nazwisko Prezesa Rady Ministrów oraz członków rządu,

- odróżnia poszczególne organy administracji publicznej,
- określa nazwę swojej gminy, powiatu i województwa i zna zadania radnego, wójta, burmistrza, prezydenta miasta oraz wojewody,
- wskazuje, gdzie w jego miejscowości znajdują się najważniejsze organy samorządu lokalnego,
- potrafi poprawnie wypełnić proste druki urzędowe, lub napisać list czy podanie,
- odwiedza urząd gminy i zapoznaje się z poszczególnymi wydziałami w tym urzędzie,
- przedstawia listę najważniejszych cnót obywatelskich,
- uzasadnia znaczenie mediów w życiu publicznym i w polityce,
- odczytuje i interpretuje wyniki wybranego sondażu opinii publicznej,

OCENA DOSTATECZNA

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który zna podstawowe pojęcia, zagadnienia i umiejętności

- podporządkowuje się ustalonym regułom we wspólnym działaniu,
- umie odnaleźć adresy instytucji, ośrodków i poradni, które pomagają uzależnionym od alkoholu, narkotyków
- odróżnia pojęcie mniejszości narodowych od mniejszości etnicznych i wskazuje na mapie Polski największe skupiska mniejszości narodowych,
- posługuje się pojęciem „migracja”,
- wynajduje na mapie największe skupiska Polonii na świecie,
- układa listę zadań, które stoją przed władzą państwową,
- opisuje życie jednostki w państwach totalitarnych i autorytarnych,
- rozpoznaje przypadki łamania norm i ocenia ich skutki dla życia społecznego,
- wymienia sposób wyboru do Sejmu, Senatu i na urząd Prezydenta R P,
- własnymi słowami opowiada, czym zajmuje się prezydent, premier i ministrowie,
- wie, jak tworzy się rząd,
- przedstawia zasady, którymi powinien kierować się urzędnik państwowy,
- podaje przykłady działania samorządu lokalnego we własnej gminie, powiecie i województwie,
- wie, jakie podstawowe sprawy może załatwić w danym urzędzie (np. gdzie wyrabia się kartę rowerową czy płaci podatek za psa),
- znajduje w polskiej konstytucji artykuły, które określają prawa osobiste, publiczne i ekonomiczno-społeczne obywateli,
- przedstawia na konkretnym przykładzie znaczenie wolontariatu.
- wskazuje przykłady różnych typów kultury politycznej,
- rozróżnia na wybranych przykładach informację i komentarz,
- krytycznie analizuje przekaz reklamowy.

OCENA Dобра

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który samodzielnie wyjaśnia pojęcia i zagadnienia omówionych tematów lekcyjnych.

- określa własne potrzeby oraz ich hierarchię,
- rozumie wpływ aktywności i zaangażowania jednostki na kształtowanie stosunków w grupie,
- wskazuje problemy środowiska i grupy społecznej, w której żyje, – tłumaczy, uwzględniając wielonarodowe tradycje Polski, jaki wpływ na kształtowanie narodu mają: historia, kultura, język i tradycja,
- potrafi uzasadnić swoją postawę wobec narodu i pokazać te postawy, które są szkodliwe w kontekście współżycia społecznego,

- podaje przykłady polonijnych ośrodków naukowo-kulturalnych,
- wyszukuje informacje o współczesnych państwach totalitarnych bądź autorytarnych,
- posługuje się takimi pojęciami jak: bierne i czynne prawo wyborcze, Prezydium Sejmu, Konwent Seniorów, koalicja,
- przedstawia strukturę organów sądowych,
- podaje przykłady spraw, którymi zajmują się polskie sądy, – uzasadnia potrzebę samorządności w państwie demokratycznym,
- przygotowuje plakat, folder lub gazetkę szkolną promujące własną miejscowość lub region,
- wskazuje na mapie wszystkie województwa i zna ich stolice,
- przedstawia w rozprawce argumenty za udziałem obywateli w wyborach,
- potrafi zlokalizować organizację charytatywną działającą w jego miejscowości (gminie),
- analizuje wybraną gazetę, stację telewizyjną lub portal internetowy pod kątem rzetelności i specyfiki przekazu,

OCENA BARDZO DOBRA

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który

- wyraża własną opinię lub osąd i potrafi znaleźć właściwe argumenty dla obrony swojego stanowiska,
- potrafi nakreślić pozytywny model lidera w grupie,
- przedstawia najważniejsze problemy młodych Polaków i polskiego społeczeństwa, podając przykłady i sposoby rozwiązania,
- podaje przykłady stereotypów np. Niemców, Polaków, Rosjan i pokazuje okoliczności, kiedy utrudniają one życie,
- zna rozmiar i zasięg polskiej emigracji i jej przyczyny,
- przedstawia własnymi słowami problemy, z jakimi borykają się uchodźcy.
- ocenia – na podstawie wywiadu np. z rodzicami – charakter państwa niedemokratycznego,
- dostrzega i potrafi uzasadnić znaczenie aktywności obywatelskiej dla dobrze funkcjonujących państw demokratycznych,
- opisuje polskie konstytucje i zna okoliczności ich powstania,
- dokonuje oceny funkcjonowania władz państwowych,
- sporządza notatkę prasową na temat przebiegu fragmentu debaty parlamentarnej,
- rozumie, co to znaczy, że jako nastoletnia osoba ma ograniczoną zdolność do czynności prawnych,
- potrafi zagrać rolę radnego, który przedstawia budżet gminy – wg instrukcji wypracowanej przez grupę,
- rozumie i właściwie stosuje takie pojęcia, jak: organy uchwałodawcze i kontrolne oraz wykonawcze,
- ocenia stosunek polskich obywateli do swojego państwa, korzystając np. z wyników sondaży,
- ocenia działalność wybranej przez siebie partii politycznej i potrafi uzasadnić swoje stanowisko,
- krytycznie analizuje ulotki, hasła i spoty wyborcze

- przygotuje tezy do dyskusji na temat roli zasad moralnych w polityce (wskazuje przykłady obydwu koncepcji uprawiania polityki),
- wyjaśnia różnicę między propagandą, PR i manipulacją,

OCENA CELUJĄCA

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który

- potrafi publicznie wygłosić krótki tekst na wybrany temat,
  - zbiera informacje na temat życia imigrantów w Polsce,
  - wskazuje, w jaki sposób państwo polskie wspomaga mniejszości narodowe i etniczne,
  - porównuje sytuację jednostki w państwach demokratycznych i niedemokratycznych,
  - ocenia różne sposoby funkcjonowania demokracji – wskazuje na jej wady i zalety– wciela się w rolę parlamentarzysty i przygotowuje krótkie wystąpienie na jakiś temat,
  - interpretuje i ocenia wydarzenia życia publicznego, wykorzystując wiedzę o zasadach ustroju RP
  - ocenia pracę samorządu gminnego.
  - rozpoznaje partie polityczne i określa ich charakter ideologiczny,
- analizuje i ocenia obyczaje i normy polityczne w Polsce i w krajach demokracji zachodniej, np. porównuje charakter kampanii przedwyborczych w Polsce i w innych państwach.